

HE 107/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annettua lakia siten, että sähköverkkomaksuja korotettaisiin. Sähköverkkomaksuja on tarpeen korottaa niin, että ne kattaisivat myös Energiavirastolle esitetyistä uusista tehtävistä aiheutuvat kustannukset.

Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	3
3 Tavoitteet	3
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
4.1 Ehdotukset	4
4.2 Pääasialliset vaikutukset	4
5 Lausuntopalaute	4
6 Voimaantulo	4
7 Suhde muihin esityksiin	4
7.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä	4
7.2 Suhde talousarvioesitykseen	4
LAKIEHDOTUS	6
Laki sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta	6
LIITE	7
RINNAKKAISTEKSTI	7
Laki sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta	7

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Vuonna 2024 toiminut työ- ja elinkeinoministeriön Suurjänniteverkkotyöryhmä on toimeksiantonsa mukaisesti laatinut hallituksen esityksen muotoon ehdotuksensa laeiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta¹.

Nyt käsiteltävää oleva esitys liittyy aiemmin annettuun hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta (HE 45/2025 vp)². Esityksen (HE 45/2025 vp) päätavoitteena on uudistaa sähkömarkkinalakia lisääntyvän sähköntuotannon ja kasvavien kulutuksen kuormien integroimiseksi entistä sujuvammin ja kustannustehokkaammin kantaverkkoon ja suurjännitteiseen jakeluverkkoon ja panna täytäntöön direktiivien (EU) 2018/2001 ja (EU) 2019/944 muuttamisesta unionin sähkömarkkinoiden rakenteen parantamisen osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1711 mukaiset säännökset joustavista liittymissopimuksista.

Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen viranomaisvaikutukset kohdistuvat Energiaviraston verkkovalvontaan ja noin puolet vakituisen henkilöstön lisätarpeesta tulee kattaa viraston toimintamenojen kautta. Verkkovalvontaan liittyvät, toimintamenojen kautta rahoitettavat, uudet tehtävät kohdistuvat kantaverkonhaltijaan, suurjännitteisten jakeluverkkojen haltijoihin ja jakeluverkonhaltijoihin.

Sähköverkkomaksuja on korotettava lisämenoja vastaavasti, jotta ne edelleen kattavat sähköverkkovalvonnan kustannukset.

Nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä virkatyönä. Lausuntoaika oli hieman tavallista lyhyempi johtuen esityksen suppeudesta ja tavoitteesta noudattaa budjettilain määräaikoja.

2 Nykytila ja sen arviointi

Energiaviraston toiminta rahoitetaan pääosin valvonnan piiriin kuuluvilta perittävillä lupamaksuilla sekä sähkö- ja maakaasuverkkomaksuilla, joita kerätään valtiolle sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain (950/2012) mukaisesti. Maksuja on korotettu viimeksi vuonna 2024. Sähkön jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksu on nykyisin 1,7 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa. Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähköverkkomaksu on nykyisin 750 000 euroa. Energiavirasto on kerännyt sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja vuonna 2020 3,91 miljoonaa euroa, vuonna 2021 4,00 miljoonaa euroa, vuonna 2022 5,14 miljoonaa euroa, vuonna 2023 4,69 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 4,99 miljoonaa euroa.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on, että sähköverkkomaksut edelleen kattavat sähköverkkovalvonnan kustannukset.

---

¹ <https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM039:00/2023>

² https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sivut/HE_45+2025.aspx

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Ehdotukset

Ehdotetaan, että sähkön jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksua korotetaan 1,8 promilleen verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroon. Lisäksi ehdotetaan, että järjestelmävaraavan kantaverkonhaltijan sähköverkkomaksua korotetaan 760 000 euroon.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Ehdotuksen toteuttaminen nostaisi sähkön jakeluverkon haltijoiden ja järjestelmävarastuuseen määrätyn sähkön kantaverkonhaltijan kustannuksia jonkin verran. Korotuksen ei arvioida vaikuttavan Fingrid Oyj:n perimiin kantaverkkomaksuihin. Sähkön jakeluverkkotoiminnan maksujen korotukset voivat nostaa jakeluhintoja joitakin promilleja.

Lakiehdotuksen toteuttaminen lisäisi veron tuottoa noin 240 000 euroa. Veron vuosittainen tuotto riippuu verkkoyhtiöiden liikevaihdon suuruudesta, joka voi vaihdella eri vuosien välillä. Nyt esitetyllä verkkomaksun korotuksella saadaan todennäköisesti vuodesta 2026 alkaen kerättyä valtiolle tavoitteena oleva vähintään 200 000 euroa.

5 Lausuntopalaute

Esityksestä on pyydetty lausunnot keväällä 2025 lausuntopalvelu.fi -palvelun kautta. Lausunnot on erityisesti pyydetty valtiovarainministeriöltä, Energiavirastolta, Fingrid Oyj:ltä, Energiateollisuus ry:ltä, ja Paikallisvoima ry:ltä. Lausuntoaika oli 20.5.–17.6.2025.

Lausunnon antoi kaksi tahoja, joista kumpikin piti esitystä siitä, että sähköverkkomaksuja korotetaan Energiaviraston lisämenoja vastaavasti perusteltuna. Valtiovarainministeriön lausunnossa korostettiin, että hallituksen esityksen liittyessä vuoden 2026 talousarvioesitykseen on erittäin tärkeää, että talousarvioehdotus ja hallituksen esityksen tiedot ovat yhteneväiset. Tämä asia on varmistettu.

6 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2026.

7 Suhde muihin esityksiin

7.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta (HE 45/2025 vp), jonka viranomaisvaikutukset kohdistuvat Energiaviraston verkkovalvontaan.

7.2 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Talousarvioesityksessä momentille 11.19.10 *Sähkö- ja maakaasuverkkomaksut ja Perämeren tuulivoima-alueella perittävä tuulivoimamaksu* arvioidaan kertyvän tuloja 5 450 000 euroa, josta verkkomaksujen osuus on 5 240 000 euroa. Verkkomaksuilla rahoitettavat menot on otettu huomioon momentilla 32.01.09 *Energiaviraston toimintamenot*.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain (950/2012) 5 §, sellaisena kuin se on laeissa 1149/2021 ja 1237/2023, seuraavasti:

5 §

Sähköverkkomaksu

Jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksu on 1,8 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähköverkkomaksu on 760 000 euroa. Järjestelmävastaavalta kantaverkonhaltijalta ei peritä 1 momentissa tarkoitettua sähköverkkomaksua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

Helsingissä 22.9.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

Laki

sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain (950/2012) 5 §, sellaisena kuin se on laeissa 1149/2021 ja 1237/2023, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Sähköverkkomaksu

Sähköverkkomaksu

Jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen alueverkon haltijan sähköverkkomaksu on 1,7 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähköverkkomaksu on 750 000 euroa. Järjestelmävastaavalta kantaverkonhaltijalta ei peritä 1 momentissa tarkoitettua sähköverkkomaksua.

Jakeluverkon haltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan sähköverkkomaksu on 1,8 promillea verkkotoiminnan edellisen päättyneen tilikauden myyntituotoista, kuitenkin vähintään 7 000 euroa.

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan sähköverkkomaksu on 760 000 euroa. Järjestelmävastaavalta kantaverkonhaltijalta ei peritä 1 momentissa tarkoitettua sähköverkkomaksua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .